

ПРИЛОЖЕНИЕ 7

Съдебни дела – анотации

1. Петър Нанев (bTV) срещу Министерство на младежта и спорта

I инстанция – а.г. № 13624/2018 г. на АССГ, Второ отделение, 31 състав

Заявление

На 26 октомври 2018 Петър Нанев (bTV) подава заявление за достъп до Министерство на младежта и спорта (ММС), с което иска информация, описана в 4 точки, свързана с финансирането на Български футболен съюз (БФС) за провеждане на състезания и лагери на национални отбори за периода 01.01.2015 - 25.10.2018. Конкретно е поискана следната информация.

1. Копия от всички взети решения, заповеди, договори и др., издадени от ММС за отпуснати финансираня към БФС, включително тези по програми на Европейския съюз (ЕС) и за финансиране организирането и провеждането на вътрешни и международни състезания (за аматьори и професионалисти) и лагери на национални отбори;
2. Справка за всички извършени плащания към БФС, съдържаща основанията за извършеното плащане;
3. Копия от всички документи, въз основа на които е извършено всяко плащане – договори, фактури и др.
4. Всички отчети на БФС, удостоверяващи разходването на получените от ММС средства и копие от документите към тях.

Отговор

С Решение № ДИ-12-00-32/23.11.2018 г. на комисията по ЗДОИ в ММС на заявителя е предоставен частичен достъп, а именно предоставена му е информация по т. 4 от заявлението и то не съвсем, тъй като в тази част заявителят е поискал „отчети на БФС, удостоверяващи разходването на получените средства”, което означава финансови отчети, а са му предоставени съдържателни отчети и протоколи от проведените събития, което не е точно поисканото.

Информацията по т. 1-3 от заявлението е отказана с мотив, че е налице изрично несъгласие на трето засегнато лице – БФС, което е основание за отказ по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ.

Жалба

Решението на комисията по ЗДОИ към ММС е обжалвано пред Административен съд София-град (АССГ) в частта, в която е отказана информация по т.

1-3 от заявлението. В жалбата и писмената защита по делото са развити доводи, че е налице трайна практика на Върховния административен съд (ВАС), според която отказите на администрацията за предоставяне на информация с мотив, че не е налице съгласие от трето засегнато лице, са незаконосъобразни винаги, когато самото трето лице е задължен субект по ЗДОИ. В конкретния случай БФС представлява задължен субект за предоставяне на достъп до информация на собствено основание в качеството си на юридическо лице, което извършва дейност, финансирана със средства от държавния бюджет (чл. 3, ал. 2, т. 2 от ЗДОИ).

Развитие прег I инстанция

Делото е разгледано от АССГ в открито съдебно заседание на 11 март 2019 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 2496 от 10 април 2019 на АССГ отказът по т. 1-3 от заявлението е отменен и преписката е върната на министъра за ново произнасяне с указания по тълкуването и прилагането на закона.

Съдът намира за безспорно, че търсената информация има характера на обществена такава, тъй като е свързана с обществения живот в страната – касае се за разходване на обществени средства, както е обществено значима и целта за тяхното разходване – поддържане и развитие на спорта и в частност на футбола в страната. Според съда от мотивите на отказа не може да се направи извод, че са налице основания за законосъобразност на същия. Ответникът е изложил мотиви за отказ, поради наличие на обстоятелства по чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ – достъп до информацията да засяга интересите на трето лице и да няма негово изрично писмено съгласие. Съдът споделя доводите на жалбоподателя, че в качеството си на юридическо лице, което извършва дейност, финансирана със средства от консолидирания държавен бюджет и средства от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми, БФС се явява също задължен субект по чл. 3, ал. 2, т. 2 от ЗДОИ относно посочените средства, информация за каквито е поискана в случая. Предвид това незаконосъобразно е позоваването от страна на административния орган на разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ, доколкото съгласно чл. 31, ал. 5 ЗДОИ не е необходимо съгласието на третото лице в случаите, когато то е задължен субект и отнасящата се до него информация е обществена информация по смисъла на този закон, както и когато е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. Решението е окончателно.

2. Елена Христова (София) срещу Министерство на труда и социалната политика

I инстанция – а.г. № 1274/2019 г. на АССГ, Второ отделение, 48 състав

Заявление

На 19 декември 2018 Елена Христова (София) подава заявление до министъра на труда и социалната политика, с което иска достъп до следната информация от Регистъра на постъпилите сигнали и установени нередности, подгържан от Управляващия орган по Оперативна програма (ОП) „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, за всички регистрирани сигнали за нередност до 18 декември 2018 включително:

- дата на сигнала, описание на нарушението, етап на проверката, предприети действия (ако има такива) и резултат (ако е приключила процедурата по администриране на нередността).

В заявлението е отбелязано, че заявителят моли да бъде заличена личната и друга информация (имена на физически и юридически лица, друга идентификационна информация и т.н.) така че достъпът да не доведе до засягане на интересите на трети лица.

Отговор

С решение от 27 декември 2018 главният секретар на Министерство на труда и социалната политика (МТСП) отказва информацията с мотив, че тя е в регистъра и е предназначена единствено за служебно ползване, тъй като е свързана с оперативна подготовка на актовете на органа при осъществяване на процеса по администриране на нередностите и няма самостоятелно значение. В отказа е посочено още, че информацията от регистъра не представлява обществена информация по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, тъй като съдържа данни за дейността на други субекти, а не на министъра на труда и социалната политика. На последно място в отказа е посочено, че за предоставяне на информация за администрирането на нередности е налице специален ред по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) и Наредбата за администриране на нередности по европейските структурни и инвестиционни фондове (НАНЕСИФ), който ред изключва приложението на ЗДОИ.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са развити доводи, че информацията от регистъра на нередности не е свързана с оперативна подготовка на актове на администрацията, а представлява информация, която органът е длъжен да създава и съхранява по повод дейността си по управление на сред-

ства от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), което управление следва да се осъществява при осигуряване на публичност и прозрачност по силата на чл. 2 от ЗУСЕСИФ, поради което основанийето за отказ по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ е неприложимо. Обстоятелството, че определени длъжностни лица имат право на директен достъп до информацията в регистъра по силата на нормативната уредба не означава, че информацията, която се съдържа в регистъра, е ограничена за достъп при поискване по реда на ЗДОИ.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано от АССГ в открито съдебно заседание на 15 април 2019 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 2864 от 25 април 2019 на АССГ отказът е отменен и преписката е върната на главния секретар на МТСП за ново произнасяне с указания по тълкуването и прилагането на закона.

Съдът не споделя тезата на министерството, че се касае за информация, касаеща оперативна подготовка на актове на администрацията, която няма самостоятелно значение. Подготвителният характер на актовете, вписвани в регистъра, има самостоятелно значение. Поискана е информация, която органът е длъжен да създава и съхранява по повод дейността си по управление на средства от ЕСИФ и която не съдържа мнения, препоръки, становища и консултации, при което същата не попада в категорията на посочените в разпоредбата на чл. 13, ал. 2, т. 1 ЗДОИ, тоест достъпът до нея е свободен съгласно приложимото общо правило по чл. 13, ал. 1 ЗДОИ. Не се споделя и втория мотив на органа. Изрично в заявлението е посочено, че лицето иска предоставяне на информация при заличаване на данните, които касаят трети лица, като следва да се отбележи, че няма данни органът да е търсил тяхното съгласие. Това че дейността по процедурите на нередности касае трети лица, не означава, че последната не представлява административна дейност, предоставена именно в правомощията на сезирания орган. Противно на възприетото от административния орган становище в разпоредбите на чл. 9 и чл. 15 от Наредбата за администриране на нередности по европейските структурни и инвестиционни фондове (НАНЕСИФ) не се съдържа уредба, съгласно която достъпът до информацията в регистъра е ограничен до определени органи и служители, при което следва извод, че в случая са приложими както разпоредбата на чл. 13, ал. 1 ЗДОИ, така и тази на чл. 2 ЗУСЕСИФ, предвиждаща управлението на средствата от ЕСИФ да се осъществява при осигуряване на публичност и прозрачност. НАНЕСИФ предписва правила за органите по управление на средствата, респективно за задълженията на

техните служители, на които са възложени съответни функции, включително за конфиденциалност и пр. Последното по никакъв начин не се отразява на правото на достъп по ЗДОИ, тъй като гражданите и организациите с право на достъп не са адресат на ЗУСЕСИФ и Наредбата, следователно за тях не е налице специален ред за достъп. Ето защо в случая не са налице предпоставките по чл. 37, ал. 1, т. 1 ЗДОИ за отказ да се предостави исканата информация. Решението е окончателно.

3. Александра Маркарян (OFFNews) срещу РУО София-град

I инстанция – а.г. № 55/2019 г. на АССГ, Второ отделение, 29 състав

Заявление

На 20 ноември 2018 Александра Маркарян подава заявление до Регионално управление на образованието (РУО) – София-град, с което иска подробно описана в заявлението информация, свързана с разрешен прием на ученици в Софийската математическа гимназия (СМГ) през учебната 2018/2019 над утвърдения план-прием.

Отговор

С решение от 4 декември 2018 началникът на РУО София-град отказва достъп с мотив, че информацията е свързана с оперативната подготовка на актовете. Посочени са Законът за защита на личните данни (ЗЗЛД) и Регламент 2016/679, като се сочи, че исканата информация съдържа множество лични данни, данни за здравословното състояние, становища и мнения.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са развити доводи, че ограничението по чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ относно подготвителните документи е неприложимо в случая, тъй като исканата информация има самостоятелно значение. Алтернативно е развит довод, че дори ограничението по чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ да е приложимо, то отказът отново е незаконосъобразен, защото в случая е налице надделяващ обществен интерес за предоставяне на информация по смисъла на чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ. Такъв интерес е налице предвид значимостта на образованието като основно право и ценност в демократичното общество и необходимостта то да се осъществява по законосъобразен начин. По отношение на личните данни в жалбата е посочено, че е било задължение на административния орган да заличи защитените лични данни в исканата информация и да предостави частичен достъп.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано от АССГ в открито съдебно заседание на 6 февруари 2019 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 1398 от 5 март 2019 на АССГ отказът е отменен и началникът на РУО София-град е задължен да предостави достъп до исканата информация за всички молби с изложени аргументи, факти и обстоятелства за нагланов прием в СМГ през учебната 2018/ 2019 г.

В мотивите на решението съдът прави анализ на възможните документи, които удостоверяват причина за надпланов прием на ученици според Вътрешните правила за условията и реда за преместване на ученици и стига до извод, че действително голяма част съдържат лични данни. В случая обаче това обстоятелство не е основание предоставянето на документите да бъде отказано, тъй като, както е отбелязано в заявлението, документите са поискани със заличаване на съдържащите се в тях лични данни. Следователно, предоставянето на исканите документи е било дължимо след заличаване на съдържащите се в тях имена, адреси, посочени заболявания и др. подобни и по начин, от който да може да се установи конкретната причина за преместване на ученик над утвърдения прием, тъй като именно тази причина е обстоятелството, обосноваващо обществения интерес в случая. Другата хипотеза, разглеждана в мотивите на оспорения акт – а именно, уредената в чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ относно служебна информация, свързана с оперативната подготовка на актовете, по аналогични съображения също не е основание за отказ в случая. Наред с това, по силата на чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ, ограничението за достъп до такава информация е изрично изключено при надделяващ обществен интерес. Последният е дефиниран в т. 6 от § 1 на ДР на ЗДОИ и обстоятелствата по делото налагат еднозначен извод, че такъв в случая е налице. Решението е окончателно.

4. Сдружение „Национална мрежа за децата” срещу Министерство на здравеопазването

I инстанция – а.г. № 405/2019 г. на АССГ, Второ отделение, 59 състав

Заявление

На 23 ноември 2018 Сдружение „Национална мрежа за децата” подава заявление до Министерство на здравеопазването (МЗ), с което иска да му бъде предоставен достъп до следната информация, свързана с разгласеното в медиите закриване на Центъра „Фонд за лечение на деца” и преминаването му в Националната здравноосигурителна каса (НЗОК):

1. Как, от кого и кога е взето решението за закриване на Център „Фонд за лечение на деца” и преминаването му към НЗОК;
2. На основание кой административен акт е взето решението за закриване на Център „Фонд за лечение на деца” и преминаването му към НЗОК? Копие от акта или актовете;
3. Формирана ли е работна група в МЗ или друга административна структура, която да подготви подзаконов нормативен акт – наредба или друг, който да регулира дейността на Център „Фонд за лечение на деца” или неговия бъдещ приемник в НЗОК;
4. Копие от заповедта за създаване на работната група.

Отговор

С решение от 28 ноември 2019 главният секретар на МЗ отказва достъп до исканата информация с мотив, че същата представлява „служебна обществена информация”, която е ограничена за достъп, тъй като е свързана с оперативната подготовка на актовете на министъра на здравеопазването и няма самостоятелно значение.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са развити доводи, че исканата информация е със самостоятелно значение и е от надделяващ обществен интерес, поради което достъпът до нея не може да бъде ограничаван. Това е така, тъй като тя е свързана с изготвянето на изменения и допълнения в нормативен акт (Постановление на Министерския съвет № 280 от 18.10.2004 за създаване на Център „Фонд за лечение на деца”), който съгласно Закона за нормативните актове (ЗНА) подлежи на задължително обществено обсъждане. За да бъде общественото обсъждане пълноценно, то не може да бъде осъществявано от субекти, които са лишени от информация и възможност да си съставят информирано мнение и да го изразят в обществената дискусия по повод промените в нормативната уредба.

Развитие прег I инстанция

Делото е разгледано от АССГ в открито съдебно заседание на 21 март 2019 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 2317 от 3 април 2019 на АССГ отказът е отменен и преписката е върната на главния секретар на МЗ за ново произнасяне по заявлението със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Съдът приема, че видно от съдържанието на писмото, в което е обективизиран отказ, органът се е позовал на разпоредбата на чл. 13, ал. 2, т. 1 ЗДОИ, макар че изрично не е посочено правното основание за отказа. Съдебният състав приема, че в случая не е приложима посочената разпоредба. Приложимо е изключението, предвидено в чл. 13, ал. 4 ЗДОИ за надделяващ обществен интерес от предоставянето на поисканата информация. Със заявлението заявителят е поискал от министерството да му предостави информация във връзка със закриването на Център „Фонд за лечение на деца“ и преминаването му към НЗОК. Въпросът с реструктурирането на органа, отговарящ за финансирането на лечение на деца с тежки заболявания, е от съществено социално значение. Въпросите, свързани с причините довели до вземането на това решение, са от важен обществен интерес. Още повече, че взетото решение за закриването на Център „Фонд за лечение на деца“ и преминаването му към НЗОК, е извършено с постановление на МС, което подлежи на задължително обсъждане. А за да участва жалбоподателят, като сдружение с основен предмет на дейност защита на децата и сътрудничество между институциите и заинтересованите страни, то следва да се запознае с поисканата информация. Финансирането на лечението на деца е обществен значим и социален въпрос и всичко свързано с него е от надделяващ обществен интерес и не следва информацията, свързана с него да бъде ограничавана по никакъв начин. Непредоставянето на поисканата информация създава усещане в обществото за нещо скрито и тайно. Това усещане противоречи на принципа за прозрачност, залегнал в основата на ЗДОИ. Решението е окончателно.

5. Доротея Дачкова (в. „Сега“) срещу КПКОНПИ

I инстанция – а.г. № 12102/2017 г. на АССГ, Второ отделение, 40 състав

II инстанция – а.г. № 6053/2018 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

На 21 септември 2017 Доротея Дачкова (в. „Сега“) подава заявление до Комисията за предотвратяване на корупция и отнемане на незаконно придобито имущество (КПКОНПИ), с което иска да ѝ бъде предоставена следната информация за разходите, направени от комисията при проверката на имуществото на Цветан Василев и семейството му.

1. Какви разходи е направила КПКОНПИ във връзка с проверката на имуществото на Цветан Василев и семейството му. В това число разходи за копирни услуги и всякакви други плащания освен заплатите на служителите на КПКОНПИ;
2. Има ли КПКОНПИ отказ от властите в Швейцария да бъдат наложени обезпечителни мерки върху имотите на Василеви там. Ако КПКОНПИ дължи разноски на Швейцария, в какъв размер са те и дали са платени;
3. Има ли откази и от други държави. Ако да, дължат ли се разноски и в какъв размер. Дължат ли се някакви разноски при съгласия от други държави – кои и в какъв размер.

Отговор

С решение от 4 октомври 2017 председателят на КПКОНПИ отказва предоставяне информацията с мотив, че същата е класифицирана като служебна тайна. Отделно е посочено, че информацията представлява и търговска тайна.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че общото твърдение, че дадена информация представлява класифицирана информация не я идентифицира като такава. Регът за определяне на дадена информация като класифицирана е регламентиран в Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ). В оспорения отказ се сочи чл. 26 от ЗЗКИ, където е уредена т.нар. „служебна тайна“, но не става ясно на какво основание и коя точно информация се определя, според ответника, като такава тайна.

Развитие прег I инстанция

Делото е разгледано от АССГ в открито съдебно заседание на 8 февруари 2018 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 1448 от 6 март 2018 г. на АССГ отказът е отменен и преписката е върната на председателя на комисията с указания да предостави достъп до исканата информация.

Съдът приема, че поисканата информация представлява обществена такава по дефиниция – касае извършени разходи от страна на комисията във връзка с производството по отнемане на придобитото от Цветан Василев имущество. Тези разходи представляват публични бюджетни средства и комисията дължи прозрачност при разходването им, съответно предоставяне на информация на гражданите по реда на ЗДОИ относно тях, поради което не може да се сподели виждането, че ЗДОИ не намира приложение по отношение дейността на комисията. Търсената информация не представлява служебна тайна по смисъла на ЗЗКИ, тъй като простото позоваване на чл. 26, ал 1 от ЗЗКИ не обосновава наличие на основание за отказ. В случая не става ясно защо отговорникът приема, че информацията за направените разходи представлява служебна тайна, нито по какъв начин предоставянето на тази информация би увредило интересите на държавата или трети лица, още повече че предоставянето по реда на ЗДОИ не представлява „нерегламентиран достъп“, а точно обратното. Направените разходи не могат да бъдат окачествени и като търговска тайна. Не е направен анализ от задължения субект налице ли е надделяващ обществен интерес, при наличие на който той дължи предоставяне на информацията, въпреки наличие на основание за отказ (което не се констатира) и оборването на която презумпция е възложено от закона в негова тежест.

Касационна жалба

Срещу решението на АССГ е подадена касационна жалба от КПКОНПИ. В жалбата са развити доводи, че информацията е класифицирана като служебна тайна, поради което отказът на това основание е законосъобразен.

Развитие прег II инстанция

Делото е разгледано от ВАС в открито съдебно заседание на 27 март 2019 и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 8457 от 5 юни 2019 на ВАС решението на първата инстанция за отмяна на отказа е оставено в сила.

Върховните съдии намират за правилен и съобразен с приложимите материалноправни норми извода на първоинстанционния съд, че търсената от заявителя информация е обществена по дефинитивното определение на закона – касае разходвани от комисията публични парични средства, свързани с основната ѝ дейност – извършвана проверка, свързана с производство по отнемане имущество на физическо лице. Исканата информация касае не самото имущество на това лице, а единствено изразходваните от комисията публични средства, свързани с осъществяваната проверка. Обосновано е прието, че тези разходи не могат да бъдат окачествени като „търговска тайна“ (по смисъла на § 1, т. 5 от ЗДОИ), тъй като действията на КПКОНПИ в обхвата на извършваната проверка на имуществото на проверяваното лице не е производствена или стопанска дейност. Законосъобразен е и изводът на първоинстанционния съд, че липсата на анализ от задължения субект на лице ли е надделяващ обществен интерес, при което наличие търсената информация е дължима, също опорочава отказа му. Решението е окончателно.

6. Светлозар Алексиев (София) срещу Столична община

I инстанция – а.г. № 12121/2018 г. на АССГ, Второ отделение, 68 състав

II инстанция – а.г. № 4002/2019 г. на ВАС, Пето отделение

II инстанция (ч.ж.) – а.г. № 6200/2019 г. на ВАС, Петчленен състав – II колегия

Заявление

На 9 октомври 2018 кметът на СО Йорданка Фандъкова прави публично изявление, че строителният надзор по ремонта на столичната улица „Граф Игнатиев” е глобен със 100 хил. лв. заради ниското качество на извършваните строителни и ремонтни дейности. На следващия ден – 10 октомври, Светлозар Алексиев подава заявление до СО, с което иска да му бъде предоставено копие от всички документи, показващи, че строителният надзор по ремонта на ул. „Граф Игнатиев” е санкциониран със сто хиляди лева от СО.

Отговор

С решение от 25 октомври 2108 кметът на СО привидно предоставя достъп до исканата информация като посочва линк, на който била публикувана. На линка обаче е достъпен само договорът с изпълнителя, но не и информация за наложени санкции. Поради това заявителят изпраща писмо до СО, с което обръща внимание, че исканата от него информация липсва и настоява да му я предоставят.

СО процедурира с писмото на заявителя като с ново заявление и с ново решение кметът на СО отказва информацията с мотив, че тя вече е предоставена на заявителя с предходния отговор на кмета от 25 октомври 2018.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата и писмената защита по делото са развити доводи, че след измененията в ЗДОИ от края на 2015 г. за задълженията по закона субекти е налице възможност да изпълнят задължението си за предоставяне на информация не чрез предоставянето ѝ под формата на копия, изпратени по електронен път, а чрез посочване на линк, където са публикувани данните (чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗДОИ). За да се превърне обаче тази възможност в законосъобразна реалност е необходимо търсената от заявителя информация действително да е публикувана, което в случая не е направено.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано от АССГ в открито съдебно заседание на 20 февруари 2019 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 1186 от 25 февруари 2019 на АССГ отказът на кмета на СО е отменен и преписката му е върната за произнасяне с указания по тълкуването и прилагането на закона.

Съдът приема, че поисканата от жалбоподателя информация безспорно попада в категорията на обществената такава, доколкото същата е генерирана и съхранявана от задължен по ЗДОИ субект във връзка с отчетеното изпълнение на договорите по проектната дейност, финансирана от ЕС, което обуславя връзката ѝ с обществения живот в Република България, а и не само, тъй като подобна дейност въобще попада в обсега на интереса и обществения живот на Европейския съюз. Самото обстоятелство, че претендираната информация е свързана и/или е по повод усвояването на средства по европейски фондове предопределя прозрачност и достъпност на същата, каквато е и основната цел на ЗДОИ. Търсената информация липсва на посочения в решението линк. Отделно, съдията отбелязва, че е налице презумпция за наличие на надделяващ обществен интерес по силата на § 1, т. 5, б. „е” от ДР на ЗДОИ, тъй като исканата информация е свързана със санкции по договор, сключен от задължен субект. Тази презумпция изключва отказа от достъп до исканата информация и не е оборена от кмета.

Касационна жалба

Срещу решението на АССГ е подадена касационна жалба от СО, в която отново е изложен довод, че исканата информация била предоставена на заявителя, когато му е посочен линк, където е публикуван договора за ремонт.

Определение II инстанция

С Определение № 5624 от 15 април 2019 на ВАС, Пето отделение касационната жалба на кмета на СО е оставена без разглеждане и делото е прекратено. Съдът приема, че решението на първата инстанция не подлежи на касационно обжалване, тъй като касационната жалба е подадена след 01.01.2019 г.

Частна жалба

Определението на тричленния състав на ВАС за прекратяване на делото е атакувано от СО с частна жалба до петчленен състав на ВАС.

Определение II инстанция (ч.ж.)

С Определение № 9537 от 20 юни 2019 на ВАС, Петчленен състав – II колегия е оставено в сила определението на тричленния състав на ВАС, с което е прекратено производството по касационната жалба на кмета срещу решението на АССГ за отмяна на отказа. Съдиите приемат, че след 01.01.2019 г.

решенията на административните съдилища по жалби против актове за предоставяне или отказ да се предостави обществена информация не подлежат на касационно обжалване. Прекратеното с атакуваното определение дело е образувано във ВАС на 9 април 2019, а към този момент решението на административния съд вече не подлежи на касационен контрол. Определението е окончателно.

7. Български институт за правни инициативи срещу Агенцията за социално подпомагане

I инстанция – а.г. № 11904/2016 г. на АССГ, Второ отделение, 40 състав

II инстанция – а.г. № 6688/2017 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

През октомври 2016 г. Александър Терзиев (в. „Капитал“) подава заявление до Министерство на вътрешните работи (МВР), с което иска да му бъде предоставен достъп до следната информация, свързана с предаването на седем турски граждани от страна на Република България на Република Турция: 1. Изходяща и входяща кореспонденция между структурите в рамките на МВР; 2. Изходяща и входяща кореспонденция между структурите на рамките на МВР и други държавни институции; 3. Заповеди и други административни актове и 4. Докладни записки от служители на МВР.

Отговор

С решение от 3 ноември 2016 г. директорът на Дирекция „Правно-нормативна дейност“ в МВР предоставя на заявителя копие от експресна стенограма от проведен парламентарен контрол по въпроса на 28.10.2016 г. и отказва да предостави достъп до конкретно поисканите документи с мотив, че същите не представляват обществена информация, тъй като не са свързани с дейността на МВР, а се отнасят изцяло до издаден индивидуален административен акт, който съдържа лични данни за определени физически лица.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че исканата информация безспорно е обществена по смисъла на ЗДОИ, тъй като предоставянето ѝ ще даде възможност на заявителя да си състави мнение за дейността на министерството при упражняване на властническите му правомощия. Посочено е, че в отказа не е отчетено наличието на надделяващ обществен интерес

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 9 март 2017 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 2226 от 04 април 2017 г. АССГ отменя отказа и задължава министерството да предостави достъп до исканите документи. Съдът приема, че исканите документи представляват обществена информация по смисъла на ЗДОИ, тъй като са създадени и съхранявани от задължения субект във връзка с осъществяване на правомощията му и предоставянето им ще даде

Възможност на заявителя да си състави собствено мнение за работата на МВР по конкретния случай. Според съдебния състав в случая е налице и надделяващ обществен интерес за предоставяне на информацията, а в отказа на министерството не са изложени мотиви, които да преодоляват законната презумпция за наличие на такъв интерес. На последно място в решението на съда е посочено, че дори да не получи съгласие от трето засегнато лице, задълженият субект е длъжен да предостави частичен достъп до информацията.

Касационна жалба

Срещу решението на АССГ е подадена касационна жалба от директора на Дирекция „Правно-нормативна дейност“ в МВР.

Развитие през II инстанция

Делото е разгледано в открито заседание на 28 ноември 2018 и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 3248/06.03.2019 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик Марина Михайлова, решението на първата инстанция за отмяна на отказа е оставено в сила. Съдиите приемат, че в случая е поискано предоставяне на информацията относно предприетите от органите на МВР действия по случая с екстрадирането на седем турски граждани, а не лични данни на тези граждани. Доколкото тази информация засяга интересите на трети лица и не е налице тяхното изрично съгласие за предоставянето ѝ, то може да се мисли за наличие на основание за отказ по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ, но в случая е налице надделяващ обществен интерес за предоставяне на исканата информация, тъй като същата ще повиши прозрачността и отчетността на МВР по казуса. Тогава, когато е налице надделяващ обществен интерес, наличието на двете кумулативни предпоставки – засягане на интересите на третото лице и липсата на негово съгласие, губят своето прекратяващо право на достъп до обществена информация действие и за органа е налице задължение да предостави поисканата обществена информация. Мотивите на съда завършват с извода, че ако не е налице надделяващ обществен интерес, административният орган следва да се аргументира, за да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т.5 ДР на ЗДОИ, като и в този случай търсената информация е длъжима при спазване на правилото на чл. 31, ал. 4 във вр. с чл. 37, ал. 2 от ЗДОИ, постановяващ, че при неполучаване на съгласие от третото лице в указания срок или при изричен отказ да се даде съгласие съответният орган предоставя исканата обществена информация в обем и по начин, който да не разкрива информацията, която се отнася до третото лице. Решението е окончателно.

8. Красен Николов (Mediarool) срещу Министерство на правосъдието

I инстанция - а.г. № 5980/2017 г. на АССГ, Второ отделение, 56 състав

II инстанция - а.г. № 14682/2017 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

На 21 април 2017 Красен Николов (Mediarool) подава заявление до Министерство на правосъдието (МП), с което иска информация, свързана с проекта на ЗИД на Закона за българското гражданство (ЗБГ), с който (по идея на президента Радев) е въведено изменение в Изборния кодекс, въвеждащо 3-месечна уседналост за гласуване на парламентарни и президентски избори. На практика това елиминира от изборите повечето българи, които живеят в чужбина. Конкретно е поискана следната информация.

1. Копия от всички документи, свързани с решението/ решенията за публикуване за обществено обсъждане и предаването за съгласуване на Министерския съвет (включително за изготвянето на оценката за въздействие) на законопроекта за допълнение на ЗБГ, публикуван на интернет страницата на МП в началото на април 2017;
2. Оценката за въздействие на въвеждането на уседналостта в Изборния кодекс чрез този законопроект;
3. Официалната кореспонденция с президентството по този законопроект, ако има такава.

Отговор

С решение от 9 май 2017 директорът на Дирекция „Правни дейности“ в МП предоставя 13 страници информация и отказва останалата (без изрично да посочва достъп до какви документи точно) с мотив, че няма самостоятелно значение и е свързана с оперативна подготовка на актовете на органа (основание за отказ по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ).

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че в своята цялост исканата информация има самостоятелно значение, тъй като липсва краен акт, от който заявителят да може да се информира по интересувания го въпрос. Следователно информацията относно подготовката на проекта за нормативен акт е придобила самостоятелно значение и чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ е неприложим.

Развитие прег I инстанция

Делото е разгледано от АССГ в открито заседание на 4 октомври 2017 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 6109 от 27 октомври 2017 на АССГ отказът е отменен и преписката е върната на директора на Дирекция „Правни дейности“ в МП с указания по тълкуването и прилагането на закона.

Съдът приема, че в случая следва да се отчете високата степен на обществена значимост на подготовката на нормативни актове. Процедурата по изработване на проекти на нормативни актове е уредена в Закона за нормативните актове (ЗНА), в който законодателят е заложил принципите на обоснованост, стабилност, откритост и съгласуваност още в началния етап на нормотворческия процес. Според съдебния състав, в настоящият казус следва да се приеме, че тъй като чрез исканата информация заявителят може да си състави мнение дали при изготвянето на законопроекта са спазени разпоредбите на ЗНА, то е налице надделяващ обществен интерес, който преодолява ограничението на достъп до подготвителна информация, която няма самостоятелно значение.

Касационна жалба

Решението на АССГ е атакувано от директора на Дирекция „Правни дейности“ в МП с касационна жалба до ВАС. В касационната жалба са изложени доводи, че информацията попада в обхвата на ограничението за подготвителните документи по чл. 13 от ЗДОИ и не е налице надделяващ обществен интерес за предоставянето ѝ.

Развитие прег II инстанция

Делото е разгледно от ВАС в открито съдебно заседание на 13 май 2019 и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 9088 от 14 юни 2019 на ВАС е оставено в сила решението на първата инстанция за отмяна на отказа.

Върховните съдии приемат, че ограничението за подготвителни документи с самостоятелно значение по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ е неприложимо в случая, тъй като е отказана информация, свързана с промяна на нормативен акт. В рамките на законодателния процес, в съгласувателната процедура, всяко становище, обосновка, оценка на въздействието, финансова обосновка имат свое самостоятелно значение, доколкото съдържат крайно заключение/

произнасяне на съответния властен орган по разглеждания въпрос, независимо че са част от процедурата по съгласуване или обсъждане. В този смисъл, правилно първоинстанционният съд е приел, че търсената информация е служебна обществена, но не е без самостоятелно значение. Освен това, правилно са възприети възраженията на жалбоподателя, че само тогава, когато има краен акт, от който гражданите могат да се информират, може да се приеме, че информацията е без самостоятелно значение. Във всички други случаи информацията, дори когато е подготвителна, има самостоятелно значение, ако такъв краен акт не е издаден, няма мотиви, от които заявителят може да се информира и да състави свое мнение, както е в настоящия случай. Магистратите приемат за правилно прието от първоинстанционния съд, че в случая административният орган дължи и преценка за наличие на надделяващ обществен интерес, защото при наличие на такъв достъпът до информация не може да бъде ограничаван. На последно място съдиите отбелязват, че чрез исканата информация заявителят може да си състави мнение дали при изготвянето на законопроекта са спазени разпоредбите на ЗНА, а установяването на тези факти е насочено към повишаване на прозрачността и отчетността на органа. Решението е окончателно.

9. Мила Чернева (в. „Капитал“) срещу Агенция „Пътна инфраструктура“

I инстанция – а.г. № 4778/2019 г. на АССГ, Второ отделение, 68 състав

Заявление

На 5 март 2019 Мила Чернева (в. „Капитал“) подава заявление до Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), с което иска да ѝ бъде предоставен достъп до следната информация.

1. Броят продадени електронни винетки през сайта www.bgtoll.bg до 5.03.2019 и тяхната стойност;
2. Броят продадени електронни винетки през сайта www.vinetki.bg до 5.03.2019 и тяхната стойност
3. Броят продадени електронни винетки през сайта www.a1.bg до 5.03.2019 и тяхната стойност.

Отговор

Председателят на УС на АПИ предоставя достъп до информацията по т. 1 от заявлението – за броя и стойността на винетките, продадени през държавния сайт www.bgtoll.bg и отказва информация по т. 2 и 3 от заявлението с мотив, че е налице изрично несъгласие на трето засегнато лице – „Интелигентни трафик системи“ АД, което е регистрирано като Национален доставчик на услуги за електронно събиране на пътни такси и съответно стопанисва сайтовете www.vinetki.bg и www.a1.bg.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са развити доводи, че в случая е налице надделяващ обществен интерес за предоставяне на исканата информация, който преодолява изразеното несъгласие от третото лице, тъй като средствата, акумулирани от продажбата на винетки, трябва да се инвестират обратно в изграждане и ремонт на републиканската пътна мрежа.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано от АССГ в открито съдебно заседание на 13 ноември 2019 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 7085 от 20 ноември 2019 на АССГ частичният отказ на АПИ е отменен и заявлението е върнато на АПИ за ново произнасяне при съобразяване с указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона.

Съдът приема, че в случая е налице несъответствие с материално правните разпоредби на закона. Отказът по т. 2 и т. 3 от заявлението е мотивиран с несъгласието на третото лице да бъде предоставена информацията по съображения, че същата е конфиденциална, попада в обхвата на Общите условия на договора, сключен между „Интелигентни трафик системи“ АД и АПИ за предоставяне допълнителни услуги по опериране на пунктове за продажба от доставчик на услуги за електронно събиране на пътни такси. Отказът на третото лице да бъде предоставена исканата информация обаче може да бъде преодолян с наличието на „надделяващ обществен интерес“.

Поисканата информация безспорно попада в категорията на обществената такава, доколкото същата е генерирана и съхранявана от задължен по ЗДОИ субект във връзка с отчетеното изпълнение на договор за предоставяне допълнителни услуги по опериране на пунктове за продажба от доставчик на услуги за електронно събиране на пътни такси. Самото обстоятелство, че търсената информация е свързана и/или е по повод размера на приходите (средства) от продажбата на винетки, които следва да се инвестират в изграждането и ремонт на републиканската пътна мрежа предопределя прозрачност и достъпност на същата, каквато е и основната цел на ЗДОИ. Търсените сведения по т. 2 и т. 3 от заявлението неминуемо представляват обществен интерес, а доколкото гражданите са част от обществото, последните имат право на достъп, търсейки информация, която възбужда обществеността и в частност тях.

Съдът прави извод, че няма основание за отказ за предоставяне на исканата информация по т. 2 и т. 3 от заявлението. Този извод се обосновава и от § 1, т. 5 от ДР на ЗДОИ, който въвежда оборима презумпция, че до доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице в изброените хипотези по б. „а“ до „е“, като настоящият случай попада и в хипотезата на б. „е“ /освен б. „б“/, а именно, свързана е със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект по чл. 3. Ако органът счита, че не е налице надделяващ обществен интерес, то той следва да установи това. Тоест, предвидената в ЗДОИ презумпция приема по начало наличието на надделяващ обществен интерес във всички случаи, когато са налице условията на § 1, т. 5, б. „е“ от ДР на ЗДОИ. По тази причина позоваващият се на този текст, (жалбоподателят) не е длъжен да доказва съществуването на надделяващ обществен интерес. Ако АПИ счита обратното, тя е длъжна да го докаже. В случая липсва анализ и обосновка дали е налице надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. 5 и 6 от ДР на ЗДОИ. Председателят на УС на АПИ е бил длъжен да предостави информацията или да установи липсата на надделяващ обществен интерес. Недопусти-

мо е без надлежна обосновка органът да изключва действието на оборимата законова презумпция, както е в случая. В тежест на органа е да мотивира отказа си с конкретни съображения. Несъгласието на третото лице в случая е преодоляно от наличието на надделяващ обществен интерес. По силата на необорената в случая законова презумпция на § 1, т. 5, б. „е” и „б” от ДР на ЗДОИ следва да се приеме, че е налице надделяващ обществен интерес, изключващ отказа от достъп до исканата обществена информация. Решението е окончателно.

10. Сдружение „За земята – достъп до правосъдие“ срещу ИАОС

I инстанция - а.г. № 2588/2019 г. на АССГ, Второ отделение, 38 състав

Заявление

На 21 декември 2018 „Грийнпийс“ - България, партньори на Сдружение „За Земята - достъп до правосъдие“, се обръщат с писмо към изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) с молба да поставят в близост до автоматичната измервателна станция (АИС) за мониторинг на качеството на въздуха „Хиподрума“ (собственост на ИАОС) уред на „Грийнпийс“ - България „AQMesh“ с цел калибриране.

С писмо от 16 януари 2019 изпълнителният директор на ИАОС се съгласява уреда AQMesh да бъде поставен в близост до АИС „Хиподрума“ с цел калибрирането му.

За целта на калибрирането на уреда данните от него трябва да бъдат сравнени с данните от АИС „Хиподрума“. В устен разговор с екипа на „Грийнпийс“ - България от ИАОС дават указания, че следва да бъде поддено заявление по ЗДОИ за достъп до тези данни.

„Грийнпийс“ - България няма юридическа правосубектност, поради което на 29 януари 2019 Сдружение „За Земята – достъп до правосъдие“ подава заявление за достъп до информация до ИАОС, с което иска информация за периода от 16:00 часа на 18 януари 2019 до 16:00 часа на 28 януари 2019 от станция „Хиподрума“, както следва:

- Средно часови данни за нивата на NO, NO₂, O₃, CO, SO₂, ФПЧ 2,5 и ФПЧ10.

Отговор

С решение от 13 февруари 2019 главният секретар на ИАОС предоставя частичен достъп като отказва да предостави средночасовите стойности за ФПЧ10 и за ФПЧ2.5 от АИС „Хиподрума“. В отказа е посочено, че нормата за замърсяване на въздуха с ФПЧ е среднодневна, поради което исканите данни за средночасови стойности са недовършени, в процес на изготвяне са и представляват информация, която не е окончателна. Като основание за частичния отказ е посочена разпоредбата на чл. 20, ал. 1, т. 6 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), според която достъп до информация за околната среда може да бъде отказан в случаите, когато се иска информация, разкриването на която ще се отрази неблагоприятно на компонентите на околната среда.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са развити доводи за незаконосъобразност на отказа, тъй като по силата на чл. 20, ал. 6 от ЗООС ограничаването на правото на достъп до информация не се отнася до емисиите на вредни вещества в околната среда като стойност по показателите, определени от нормативните актове.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано от АССГ в открито съдебно заседание на 13 юни 2019 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 4600 от 3 юли 2019 на АССГ отказът е отменен и преписката е върната на директора на ИАОС за предоставяне на исканата информация.

Съдът посочва, че спорния по делото въпрос се свежда до това дали първичната информация под формата на почасови измервания, които още не са обработени и не са подведени под показателя за среднодневна норма, може да бъде предоставена. Общата разпоредба на ЗДОИ регламентира хипотезите, когато се допуска отказ – ако информацията е класифицирана или представлява защитена тайна в случаите, предвидени със закон. Няма разпоредба, която да забранява или да ограничава достъпа до първична информация с оглед защитата на обществения интерес чрез избягване на възможността за погрешно интерпретиране на данните. Изложените от ИАОС доводи в тази връзка не намират опора в нормативната уредба. От друга страна, те са в противоречие с твърдението на ИАОС, че исканата първична информация се предоставя на обществото в реално време и е достъпна на сайта на агенцията. Оповестяването на първична информация по електронен път сочи, че тя е налична и се съхранява от ИАОС и следователно не съществува пречка тя да бъде предоставена и на жалбоподателя в посочения формат. Обстоятелството, че информацията е достъпна на официалния сайт на агенцията не освобождава ответника от задължението му да предостави исканата информация в посочения в заявлението машинно-четим формат, съответстващ на официалните отворени стандарти (електронни таблици .xls или .xlsx, .csv) или друг четим формат. Съдията намира за неоснователен и другия довод за отказ на ИАОС като приема за нелогично да се твърди, че предоставянето на данните от почасовите измервания биха могли да навредят на компонентите на околната среда. Решението на съда е окончателно.